

QUA AFKOMST ZELDZAME SOORTEN SCHAPENDOESREUEN EN –TEVEN

Hoewel ons ras uit zeer nauw (haast 3e graads) verwante honden bestaat, blijkt bij nadere beschouwing een aantal groepen honden onderling nog nauwer verwant te zijn. Dr. Ubbink heeft dat op alle aspecten doorgerekend en vindt zo 27 groepen. Hopelijk komt daar nog eens een uiteenzetting van in het clubblad. Toch is de zeldzaamheid van sommige nesten ook door herleiding op de beginhonden vast te stellen. Elk schapendoesnest wordt namelijk verwekt door een reu die óf Noël óf Boeloe als stamvader heeft en geworpen door een teef met óf Teddy óf Roetje als oermoeder. Uit de nestenlijst van maart 2000 blijkt nu dat er sinds 1-1-1996 slechts 16 Boeloereuen en 21 Roetje-teven gebruikt zijn, voor resp. 38 en 27 nesten. Amper 5 nesten zijn van de Boeloe/Roetjecombinatie, zodat nog maar 2 procent van de na 1995 geworpen nesten (in totaal 247) van deze mengvorm is.

De 16 Boeloereuen zijn allemaal nakomelingen van Karu (1961). Boeloes andere zoon, Jeroen, had geen zonen met inbreng in het ras. Van Karu's 14 zoons heeft Erik Amorus de meeste mannelijke nakomelingen in rechte lijn na 1995 in het stamboek staan: namelijk 7 via zijn zoon Pluis v.d. Doeshorst, t.w. Amor Sam v. Beauyill (4 nesten), Life du Coeur Poilu (3), Harro de Olde Grise (4), Yoep Pollewopz. v. Snuffel-Knuffel (2), Itze v.d. Sprengelberg (2) en Zoon Koen v. Wietse Sebastiaan (3) met zijn zoon Djip (1); en drie via een andere zoon: Bietel's Bolke, t.w. Asterix Beitske v.h. Haskerhûs (4) met z'n zoons Babbes (3) en Guus v. 't

Hammerböschke (2). Van Karu's andere zonen doen alleen de broertjes Iram (met George v.d. Sprengelberg (1) plus Gideon Silvester v. Snuffel-Knuffel (2) en Ivo v.d. Warwinkel (met Auke Robbie v. 't Polderke, Doris Fashra v.h. Haskerhûs en Eloy Ruchiëng Beauty Dogs (elk 1 nest) en Vincent Ruchiëng Beauty Dogs (4) nog mee.

De 21 Roetjeteven vallen in 2 takken uiteen: een Amorus- en een Olmendreestak. De Amorus-teven stammen van Vieta, door Donar verwekt bij zijn zus Larniea; terwijl de Olmendreesteven stammen van Reeuwijk's Treuzel, resultaat van de combinatie van een nestbroer van Vieta met Reeuwijk's Quivive, kind van de door Donar bij zijn moeder Reeuwijk's Janneke verwekte teef Reeuwijk's Jenny en Castor, zoon van Jannekes broer Reeuwijk's Pietertje. Reeuwijk's Treuzel kreeg 31 kinderen in 6 worpen tussen 1973 en 1978, maar van haar 16 dochters hebben alleen Jetje (1973), Vroukje (1974) en Durfje v.d. Olmendreef (1975) nog producerend vrouwelijk nageslacht in de rechte lijn. Vieta kreeg 24 kinderen (12-12) in 4 worpen tussen 1967 en 1972, waarvan alleen Aukje (1967) en Bontje (1968) nog meedoen in dit verband. Helaas is slechts één teef een nadochter van Aukje: Doortje v. Plus Flor (via Olga Amorus). Vijf teven stammen van Bontje, namelijk Aphrodites v. Meer en Vaart (via Molly Amorus) en (via Yoyo Amorus) Asuki en Baries Amorus plus Ashley Doescha v. 't Roemersveld en de kennelnaamloze Kimberley. Bij de Olmendreesteven is de verdeling evenrediger; van Jetje stammen de even-

eens kennelnaamloze teven Gabber en Tigre plus Flair v.h. Platvoetje; van Vroukje de 5 de Olde Griseteven Golien, Gompie, Heleen, Isabella en Ondeugd; en van Durfje stammen Evita en Ono Boefio v.d. Olmendreef, Dibbetje, Dobbe en Eralotje v.d. Buytelaar plus Anik for the Joy of Life en haar dochter Idemdito's Sifra Anik.

De zeldzaamste teef blijkt ook de minst vruchtbare: na 2 worpen heeft Doortje v. Plus Flor pas 4 kinderen.

Noël en Roetje kregen in 1948 een zoon (Bobby), die bij Reeuwijk's Janneke in 1957 Donar, Larniea en Sientje verwekte. Donar dekte daarna zijn zus Larniea viermaal, met een onbekend aantal kinderen als resultaat. Daarvan hebben alleen Reeuwijk's Jacob (32 reuen met 83 nesten) en Vlor (44 reuen met 126 nesten) nazoons bin nen de bedoelde populatie.

Reeuwijk's Gabber (1980), de kleinzoon (uit Bommel v. 't Ruinerveld) van Reeuwijk's Jacob, vormt via 7 zoons de schakel met de huidige nesten. Het zijn Bietel's Idze, die zelf in die periode nog (na 1995) één nest verwekte na 1996 en van wie daarnaast nog 8 reuen met 26 nesten stammen; Kalvijn v.d. Haalweide (5/15); Karel Olliver v.d. Haalweide (5/13); Lucky v. Ramibo (1/1); Reeuwijk's Meine (8/15); Adriaan Pieter Bas le Truwels (3/10) en Anous le Truwels met 1 reu en 2 nesten.

Vlors inbreng loopt via zijn zoons Reeuwijk's Tip Top (1970) en Iwan v. 't Doezehoes (1972), de vader van o.a. Tjakko en Tjalle v. 't Bluk. Tjalle v. 't

AFTOLMINGSKONINKRIJK 71- TROUWSTOEWANT MET NAAMEN ACHT NA JAREN

XL TROUW (v. Coosje v. d. Rijkheesse) - KATRIEKA (v. Luert v. d. Rijkheesse) - LILLI (v. Coosje)

II. NINA			III. TRAM		
(v. Wod.) NINA v. 't OUDERKONINK			(v. Wod.) I. NINA v. 't BILUK	(v. Wod.) II. NINA v. 't BILUK	
(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) JOEPI v. de RICHESSE			(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) TJAKKO v. 't BILUK	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) APPEL v. de RICHESSE	
(v. Wod.) I. NINA v. de RICHESSE		(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) II. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) III. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) TJAKKO v. COOSJE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) APPEL v. de RICHESSE
(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) I. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) II. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) III. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) TJAKKO v. COOSJE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) APPEL v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) APPEL v. de RICHESSE
			(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) TJAKKO v. COOSJE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) APPEL v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) APPEL v. de RICHESSE
			(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) TJAKKO v. COOSJE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) APPEL v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) APPEL v. de RICHESSE
44 TROUW	19 TROUW	21 TROUW	18 TROUW	20 TROUW	21 TROUW
17 NESTEN	17 NESTEN	24 NESTEN	24 NESTEN	16 NESTEN	21 NESTEN
(v. Wod.)	(v. Wod.)	(v. Wod.)	(v. Wod.)	(v. Wod.)	(v. Wod.)

Bluk heeft 36 nazoons met 98 nesten, via 2 zoons: Max Amorus, door zijn kleinzoon (van Yerke de la Richesse) Cindor v. 't Ruinerveld 6 zoons: Wammes Amorus (8/33), Wodan Amorus (2/3), Wobbe Amorus (4/12),

Ivar v.d. Ibolies (2/2), Ivo v.d. Ibolies (1/2) en Sander de la Richesse (1/3); en Coosje, door zijn zoons Robbie v. Recaingne (1/2), Boef v. Ramibo (5/15) en Fodo (12/26). Tjakkko v. 't Bluk heeft maar één achterkleinzoon (via Klaskes

Wodan-Benji la Does) met zoons die na 1995 nageslacht hadden, namelijk Tommy de la Richesse met 3 zonen en 15 nesten. Reeuwijk's Tip Top tenslotte heeft alleen door zijn zoon Taikun nog een kleinzoon (Hummel v. 't Kreilererf)

AFTOLMINGSKONINKRIJK 72- OORSTREVENEN MET NAAMEN ACHT NA JAREN

XL ROETJIL (v. Noud) - NINA (v. Fodde) - REEUVIJK'S TIP TOP

(v. Wod.) I. NINA v. de RICHESSE			(v. Wod.) II. NINA v. de RICHESSE		
(v. Wod.) REEUVIJK'S TIP TOP			(v. Wod.) TJAKKO		
(v. Wod.) REEUVIJK'S TIP TOP			(v. Wod.) I. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) II. NINA v. de RICHESSE	
(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) I. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) II. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) III. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) TJAKKO v. 't BILUK	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) I. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) II. NINA v. de RICHESSE
(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) I. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) II. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) III. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) TJAKKO v. 't BILUK	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) I. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) II. NINA v. de RICHESSE
(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) I. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) II. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) III. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) TJAKKO v. 't BILUK	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) I. NINA v. de RICHESSE	(v. Wod.) (v. Robb v. Coosje) II. NINA v. de RICHESSE
7 TROUW	3 TROUW	5 TROUW	1 TROUW	1 TROUW	4 TROUW
1 NESTEN	3 NESTEN	7 NESTEN	3 NESTEN	1 NESTEN	4 NESTEN
(v. Wod.)	(v. Wod.)	(v. Wod.)	(v. Wod.)	(v. Wod.)	(v. Wod.)

nest van 7 reuen en 3 teven, waaronder Nora en Tanja. Tanja wierp maar eenmaal en had 1 zoon en 7 dochters. Behalve dit bijzondere resultaat was de combinatie zelf ook heel bijzonder, want ze werd gedekt door Karu. Het is de enige combinatie uit de begintijd zonder directe deelname van (de nafok van) de door professor Jaski uitverkoren 'Wessel Luten-honden', waarvan nog een ongebroken vrouwelijke lijn in productie is. Van de 7 kinderen van Karu en Tanja zijn er 5 gebruikt: de reu Sierd, en de teven Saskia, Setje, Sjoekje en Sverra v. 't Bluk. Samen goed voor 10 nesten. Toch gaan er maar 26 teven terug op deze v. 't Blukteven, waarvan 24 op Sjoekje, via 2 nestdochters van Reeuwijk's Gezientje (1987): Neeltje Jacoba en Noortje Johanna. Het zijn 6 teven uit de Ruchiëng Beauty Dogskennel (met 9 nesten) plus nageslacht (de kennelnaamloze Polly, Wunderschöns Kimberley (3 nesten), de Shadwickteven Ayra Lobke, Curly Sue en Bibilotte; en 13 teven v.h. Haskerhûs met samen 20 nesten. Alleen Eowyn Sarah v. Undómiel en haar dochter Freule Anna v. Undómiel komen van Saskia v. 't Bluk, via haar dochter Tjitske v. 't Bluk. Eowyn Sarah is een achterkleindochter van Tjitske! Vergelijken bij de andere 146 Teddyteven een volstrekt unieke afstamming.

Nora wierp ook slechts eenmaal een nest (met 3 teven) en is alleen door haar dochter Ilja v. 't Doezehoes de voormoeder van 122 Teddyteven. Ilja had 5 dochters, maar uitsluitend Joepie de la

Richesse vormt de schakel met het nageslacht, met haar dochters Katrijn, Olke en Poeloe de la Richesse. Katrijn via haar dochters Wilske de la Richesse (54 teven met 87 nesten) en Ulisa de la Richesse (13 teven met 17 nesten), Olke alleen via haar dochter Zierick Agatha Christie (39 teven met 54 nesten) en Poeloe doet 16 teven en 24 nesten via ook maar 1 dochter: Pandoer.

Uit het bovenstaande valt op te maken dat de zeldzaamheid van een bepaald facet van de afstamming niets zegt over de genetische kwaliteit van het erfelijk materiaal in kwestie, maar alleen in genealogische zin waarde heeft. Al met al is er sprake van behoorlijke scheve verhoudingen binnen het ras als zodanig, zowel als binnen groepen met gelijke afstamming. Een van de oorzaken lijkt mij het veelvuldig hergebruik van de productiemiddelen; een euvel waar onze fokkers wel erfelijk belast mee schijnen te zijn, zo hardnekkig blijven ze volharden in het beperken van de (eigen) toekomstige keuzevrijheid!

Ter verduidelijking heb ik e.e.a. ook nog in een schema verwerkt, waarbij de voorouders in hoofdletters en de genoemde dekkers en werpsters in kleine letters staan. Bovendien heb ik bij elke voorouder steeds de andere component van de combinatie waaruit hij ontstond tussen haakjes erboven gezet om de nauwe verwantschap tussen alle groepen te accentueren. Joris v.d. Zuidwend (zie X1-A1-A) is bijv. de zoon van Kuno de la Richesse (de nestbroer

van Joepie de la Richesse) en Gurbe Amorus (Iram v.d. Warwinckel x Aukje Amorus), terwijl de moeder van Iram zowel Donars dochter als kleindochter (Donar x Arza v.d. Warwinckel uit Donar x Tirza) is. (Bij 2 componenten staat verder nog de code 'DxL', om aan te geven dat het ook kinderen van Donar en Larniea zijn (i.c. Reeuwijk's Kobus (zie X1-A) en Reeuwijk's Leentje (zie Y1-A). Dat zowel de reuen als de teven in 12 families uiteenvallen is uiteraard geen toeval maar een bewuste keuze. Zo was de bulk aan Teddyteven (groep X1-A1) natuurlijk net zo goed verder uit te splitsen als de Noëltreuenbulk (groep Y1-A), maar ik vond het voor het overzicht zo beter. Uit de schema's blijkt dat alle groepen beginnen met combinaties van leden van het Donar complex (Donar=Larniea=Jacob=Kobus=Leentje=Vlor=Vieta). Eigenlijk komt het hele ras voort uit één supernest dat in een aantal jaren geworpen werd door een groep genetisch geheel gelijke honden.

Tot slot: onder elke kolom staat een simpele code, die ik gebruik voor een nestenindex op afstamming in de rechte lijnen. Ik geef elk nest de code van de vader plus de code van de moeder en elke afzonderlijke hond de code van zijn geslacht. Zo vind ik van elke combinatie snel of en hoe vaak die al op de wereld is gezet. Met twaalf maal twaalf mogelijkheden zijn er theoretisch heel veel soorten nesten mogelijk, doch de praktijk leert ons dat maar een paar soorten echt in trek is.

Tjeerd Kok